

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 58/2016

Μεταξύ:

WTE WASSERTECHNIK GMBH

Αιτητών

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

Αναθέτουσας Αρχής

Προσφυγή Αρ. 59/2016

Μεταξύ:

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ «CYBARCO LTD – S.K. EUROMARKET LTD
– MEKEL LTD – AQWISE J.V»

Αιτητών

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Έφη Παπαδοπούλου, Πρόεδρος
Γιώργος Αναστασίου, Μέλος
Σόλων Παπαθεοχάρους, Μέλος
Δήμος Θωμά, Μέλος

Αιτητές:

WTE WASSERTECHNIK GMBH

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Χριστάκη Χριστάκη, Δικηγόρο
2. Κώστα Βότση, Εκπρόσωπο Αιτούσας Εταιρείας

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ «CYBARCO LTD – S.K. EUROMARKET LTD
– MEKEL LTD – AQWISE J.V»

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Άννα Χρίστου, Δικηγόρο για Ιωαννίδης Δημητρίου ΔΕΠΕ
2. Νέδη Κουκουμά, Ασκούμενη Δικηγόρο
3. Ανδρέα Σιάλαρο, Ασκούμενο Δικηγόρο
4. Βαρνάβα Λάμπρου, Εκπρόσωπο αιτούσας Κοινοπραξίας
5. Χάρη Ιωαννίδη, Εκπρόσωπο αιτούσας Κοινοπραξίας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Ρένα Παπαέτη-Χατζηκόστα, Εισαγγελέα της Δημοκρατίας
2. Χρίστο Μιχαηλίδη, Εκπρόσωπο Αναθέτουσας Αρχής
3. Ντίνο Πουλή, Μέλος Επιτροπής Αξιολόγησης

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 13 Νοεμβρίου, 2017

Η απόφαση μας είναι ομόφωνη. Το Μέλος κ. Γ. Αναστασίου σε σχέση με το ζήτημα της επανεξέτασης των Προσφυγών 26/2015 και 28/2015 έχει διαφορετικό σκεπτικό το οποίο και παρατίθεται στην απόφαση μας.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Η προσβαλλόμενη με την παρούσα προσφυγή απόφαση αφορά την κατακύρωση του διαγωνισμού Αρ. ΤΑΥ 10/2013 με τίτλο «*Μελέτη, Κατασκευή και Λειτουργία του Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων Άχνας και Συναφών Εργασιών (“Design, Build and Operate of the Achna Sewage Treatment Plant and Associated Works”)*» στην εταιρεία ΝΕΜΕΣΙΣ Εργοληπτική Δημόσια Εταιρεία Λτδ («ο επιτυχών»). Η κατακύρωση ήταν το αποτέλεσμα επανεξέτασης από την Αναθέτουσα Αρχή. Εναντίον της εν λόγω κατακύρωσης καταχωρήθηκαν δύο Προσφυγές η 58/2016 και η 59/2016. Οι προσφυγές με τη σύμφωνη γνώμη όλων των μερών ακούστηκαν μαζί.

Για σκοπούς πληρότητας της εικόνας σε σχέση με τον πιο πάνω διαγωνισμό θα παραθέσουμε σε συντομία το ιστορικό από την προκήρυξη του διαγωνισμού.

Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε από την Αναθέτουσα Αρχή στις 16.7.2013 με τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών την 12.11.2013. Για τον διαγωνισμό υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα εννέα (9) προσφορές.

Ακολούθησε αξιολόγηση και κατακύρωση του διαγωνισμού την 1.7.2014 στην Κοινοπραξία Cybarco Limited – S.K. Euromarket Ltd – Mekel Ltd – Aqwise J.V η οποία είχε υποβάλει τη χαμηλότερη προσφορά που πληρούσε τις απαιτήσεις των εγγράφων του διαγωνισμού.

Εναντίον της πιο πάνω απόφασης καταχωρήθηκαν ενώπιον της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών (ΑΑΠ) οι Προσφυγές με αριθμούς 42/2014¹, 43/2014² και 44/2014³. Η ΑΑΠ στις 9.1.2015 εξέδωσε απόφαση στην Προσφυγή με αριθμό 42/2014. Με αυτή ο αποκλεισμός της προσφοράς των εκεί Αιτητών - στην παρούσα είναι ο επιτυχών - ακυρώθηκε με απόφαση της πλειοψηφίας της ΑΑΠ. Ο αποκλεισμός είχε γίνει στη βάση μη συμμόρφωσης με όρους του διαγωνισμού σχετικά με τον έλεγχο Τεχνικής και Επαγγελματικής Ικανότητας. Οι Προσφυγές με αριθμούς 43/2014 και 44/2014 απορρίφθηκαν λόγω έλλειψης αντικειμένου 10.6.2015 και 28.4.2015, αντίστοιχα. Εναντίον της απόφασης της ΑΑΠ στην Προσφυγή 42/2014 καταχωρήθηκε και εκκρεμεί ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου η Υπόθεση αρ. 272/2015.

Ακολούθως στις 20.1.2015 το Συμβούλιο Προσφορών, αφού ανακάλεσε όσες αποφάσεις του επηρεάζοντο από την ακυρωτική απόφαση ζήτησε την ετοιμασία συμπληρωματικής έκθεσης μαζί με εισήγηση. Ζήτησε επίσης όπως εξετασθεί

¹ NEMESIS ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ v. Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ημερ. 9.1.2015

² WTE Wassertechnik GmbH v. Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ημερ. 10.6.2015

³ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ «N.I.M.E.M.E. J.V.» v. Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ημερ. 28.4.2015

ζήτημα επαγγελματικού παραπτώματος οικονομικών φορέων που λάμβαναν μέρος στο διαγωνισμό το οποίο είχε στο μεταξύ προκύψει.

Το Συμβούλιο Προσφορών, με νέα απόφαση του στις 22.5.2015 αποφάσισε την ανάθεση της σύμβασης στην Κοινοπραξία Cybarco Limited – S.K. Euromarket Ltd – Mekel Ltd – Aqwise J.V. Η προσφορά του επιτυχόντα αποκλείστηκε καθότι κρίθηκε ότι από ή εκ μέρους του είχε διαπραχθεί σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, υπό την έννοια του άρθρου 51(2)(δ) του Νόμου 12(Ι)/2006.

Εναντίον της πιο πάνω απόφασης καταχωρήθηκαν ενώπιον της ΑΑΠ τρεις (3) προσφυγές, οι 26/2015⁴, 27/2015⁵ και 28/2015⁶. Η ΑΑΠ, με απόφαση πλειοψηφίας ημερ. 5.11.2015 έκανε δεκτές τις Προσφυγές με αριθμούς 26/2015 και 28/2015 (είχαν καταχωρηθεί από αποκλεισθέντες προσφοροδότες) και ακύρωσε την απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής για αποκλεισμό της προσφοράς τους. Η Προσφυγή αρ. 27/2015 η οποία αφέθηκε με τη σύμφωνη γνώμη και των εκεί Αιτητών να ακουσθεί μετά την ολοκλήρωση των προσφυγών 26/2015 και 28/2015 και η οποία εστρέφετο εναντίον της απόφασης κατακύρωσης του διαγωνισμού στην Κοινοπραξία Cybarco Limited – S.K. Euromarket Ltd – Mekel Ltd – Aqwise J.V η οποία καταχωρήθηκε από προσφοροδότη που κρίθηκε εντός προδιαγραφών απορρίφθηκε ελλείψει αντικειμένου. Εναντίον της ακυρωτικής απόφασης στις Προσφυγές 26/2015 και 28/2015 καταχωρήθηκε ενώπιον του Διοικητικού

⁴ NEMESIS ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ ν. Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ημερ. 5.11.2015

⁵ WTE Wassertechnik GmbH ν. Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ημερ. 8.9.2016

⁶ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ «NIMEME J.V.» ν. Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ημερ. 5.11.2015

Δικαστηρίου από τους Αιτητές στην Προσφυγή 27/2015 η Προσφυγή αρ. 1573/2015.

Ακολούθησε νέα επανεξέταση και απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών ημερ. 13.11.2015 για κατακύρωση του διαγωνισμού στον επιτυχόντα. Η νομιμότητα της εν λόγω απόφασης αμφισβητήθηκε με τις Προσφυγές 61/2015⁷ και 64/2015⁸. Οι προσφυγές με απόφαση της πλειοψηφίας είχαν επιτυχή κατάληξη. Η απόφαση κατακύρωσης ακυρώθηκε με απόφαση της ΑΑΠ ημερ. 21.6.2016.

Η νομιμότητα της απόφασης της ΑΑΠ αμφισβητήθηκε από τον επιτυχόντα με τις Προσφυγές αρ. 781/2016⁹ και 782/2016¹⁰. Και οι δύο αυτές Προσφυγές εκκρεμούν ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου.

Η Αναθέτουσα Αρχή συμμορφούμενη με το ακυρωτικό αποτέλεσμα των αποφάσεων της ΑΑΠ στις Προσφυγές 61/2015 και 64/2015 προέβη σε επανεξέταση η οποία οδήγησε στην κατακύρωση του διαγωνισμού στον επιτυχόντα. Η νομιμότητα της εν λόγω απόφασης είναι το αντικείμενο των εδώ Προσφυγών. Οι εν λόγω προσφυγές ακούστηκαν ενώπιον της ΑΑΠ την 1.2.2017 και 2.2.2017, ημερομηνίες που επιφυλάχθηκαν και οι αποφάσεις.

⁷ WTE Wassertechnik GmbH v. Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ημερ. 19.6.2016

⁸ CYBARCO LTD – S.K. EUROMARKET LTD – MEKEL LTD – AQWISE JV v. Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ημερ. 19.6.2016

⁹ NEMESIS ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ v. Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών

¹⁰ NEMESIS ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ v. Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών

Στις 28.2.2017 το Διοικητικό Δικαστήριο στα πλαίσια της προσφυγής 1573/2015 με την οποία αμφισβητήθηκε η νομιμότητα των αποφάσεων της ΑΑΠ στα πλαίσια των προσφυγών 26/2015 και 28/2015 εξέδωσε ακυρωτική απόφαση για το λόγο ότι στη σύνθεση της ΑΑΠ μετείχε μέλος που κρίθηκε ότι θα έπρεπε να απέχει. Συγκεκριμένα ακυρώθηκε η απόφαση της πλειοψηφίας της ΑΑΠ ημερ. 5.11.2015 με την οποία ακυρώθηκε η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής για αποκλεισμό του εδώ επιτυχόντα και των Αιτητών στην Προσφυγή 28/2015 λόγω διάπραξης σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος.

Μετά την έκδοση της πιο πάνω ακυρωτικής απόφασης κρίναμε ορθό να επανανοίξουμε τις προσφυγές 58/2016 και 59/2016 ώστε τα μέρη να τοποθετηθούν σε σχέση με το κατά πόσο το ακυρωτικό αποτέλεσμα της Προσφυγής 1573/2015 τις επηρέαζε και τις ορίσαμε για να ακουστούν στις 22.5.2017 εναντίον της απόφασης στην οποία ασκήθηκαν τρεις εφέσεις¹¹. Στο μεταξύ στις 10.5.2017 μέλος της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών παραιτήθηκε. Νέο δε μέλος διορίστηκε την 1.6.2017. Η υπόθεση στις 22.5.2017 μετά από αίτημα των δικηγόρων αναβλήθηκε για τις 31.7.2017 ημερομηνία κατά την οποία στη σύνθεση μετείχε πλέον το νέο μέλος της ΑΑΠ για το οποίο τέθηκε ζήτημα από τους Αιτητές πλήρους ενημέρωσης όσων είχαν προηγηθεί. Κρίθηκε ορθό όπως η υπόθεση αναβληθεί ώστε να ενημερωθεί πλήρως το νέο μέλος και η υπόθεση ακούστηκε τελικά στις 6.10.2017

¹¹ NEMESIS ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ και WTE Wassertechnik GmbH και Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών Αν. Έφεση 20/2017
Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών και WTE Wassertechnik GmbH και 1. Νέμεσις Εργοληπτική Εταιρεία 2. Κοινοπραξία NIMEME J.V., Αν. Έφεση 23/2017
WTE Wassertechnik GmbH και Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών Αν. Έφεση 27/2017

χωρίς βέβαια τη συμμετοχή του μέλους το οποίο κρίθηκε από το Διοικητικό Δικαστήριο ότι μόλυνε τη σύνθεση της ΑΑΠ.

Είναι η θέση του κ. Χριστάκη για τους Αιτητές στην Προσφυγή 58/2016 ότι η ΑΑΠ μετά την ακυρωτική απόφαση στην Προσφυγή 1573/2015 έχει καθήκον να συμμορφωθεί με το ακυρωτικό αποτέλεσμα. Συγκεκριμένα, ανέφεραν, εφόσον ο λόγος που οδήγησε στην ακύρωση της απόφασης της ΑΑΠ αφορούσε στη σύνθεση της, αυτή συμμορφούμενη με το ακυρωτικό αποτέλεσμα θα πρέπει υπό νόμιμη σύνθεση να εξετάσει τόσο τις Προσφυγές 26/2015 και 28/2015 όσο και την Προσφυγή 27/2015 η οποία δεν εξετάστηκε αφού απορρίφθηκε ως μη έχουσα αντικείμενο.

Σ' ότι αφορά την προσβαλλόμενη απόφαση της Προσφυγής αυτής υποστήριξε θα πρέπει να ακυρωθεί καθότι ήταν το αποτέλεσμα απόφασης της ΑΑΠ η οποία ακυρώθηκε με την Προσφυγή 1573/2015 και όχι η προσφυγή να απορριφθεί ελλείψει αντικειμένου ως η Αναθέτουσα Αρχή εισηγείται. Προς υποστήριξη της θέσης του παρέπεμψε στην *Γεώργιος Χατζηκωνσταντίνου ν. Κοινοτικού Συμβουλίου Βορόκληνης, Υπόθ. 966/2012 ημερ. 29.6.2017* τα γεγονότα της οποίας ανέφερε είναι πανομοιότυπα.

Η κα Χρίστου για τους Αιτητές στην Προσφυγή 59/2016 υιοθέτησε τις πιο πάνω θέσεις και περαιτέρω υποστήριξε ότι η ακυρωτική απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου έχει συμπαρασύρει σε ακύρωση όλες τις πράξεις που ακολούθησαν. Η ΑΑΠ εισηγήθηκε ως διοικητικό όργανο οφείλει να συμμορφωθεί με τη δικαστική

απόφαση και να διορθώσει τη δικαστικώς διαπιστωθείσα πλημμέλεια εξετάζοντας τις προσφυγές 26/2015 και 28/2015 υπό ορθή σύνθεση. Οι Προσφυγές τόνισε δεν θα πρέπει να απορριφθούν ως άνευ αντικειμένου όπως η Αναθέτουσα Αρχή εισηγείται αλλά να ακυρωθούν εφόσον η διοίκηση δεν έχει ανακαλέσει την προσβαλλόμενη απόφαση η οποία όμως έχει συμπαρασυρθεί σε ακύρωση.

Η κα Παπαέτη από πλευράς Αναθέτουσας Αρχής με αναφορά στο Άρθρο 146.5 του Συντάγματος και σε νομολογία, *ΚΟΤ ν. Χριστοφίδου, Α.Ε. 146/2014, ημερ. 12.7.2016, Επαμεινώνδα κ.ά. ν. Δήμου Λεμεσού, Α.Ε. 27/2009, ημερ. 28.3.2016*, συμφώνησε με τη θέση των Αιτητών για υποχρέωση της ΑΑΠ σε ενεργό συμμόρφωση με την ακυρωτική απόφαση. Το καθήκον της διοίκησης, υπέδειξε, είναι ουσιαστικά διπλό. Αφενός θα πρέπει να αποκαταστήσει τη νομιμότητα με την εξάλειψη των αποτελεσμάτων της ακυρωθείσας πράξης και αφετέρου να προβεί το ταχύτερο δυνατό σε επανεξέταση υπό το φως του ακυρωτικού αποτελέσματος. Θα πρέπει, υπέδειξε, η ΑΑΠ ως διοικητικό όργανο να συμμορφωθεί με τη δικαστική απόφαση στην Προσφυγή 1573/2015 και να διορθώσει τη δικαστικώς διαπιστωθείσα πλημμέλεια εξετάζοντας τις Προσφυγές 26/2015 και 28/2015 υπό ορθή σύνθεση. Ως προς τις υπό εξέταση προσφυγές, αυτές, κατέληξε, έχουν απωλέσει το αντικείμενο τους και η δίκη ουσιαστικά μετά την ακυρωτική απόφαση στην Προσφυγή 1573/2015 έχει καταργηθεί.

Έχουμε εξετάσει με προσοχή τις θέσεις των μερών οι οποίες στην ουσία ταυτίζονται. Η διαφωνία τους αφορά μόνο στο κατά πόσο η προσβαλλόμενη απόφαση παρά την ακύρωση της λόγω ακύρωσης προηγούμενης απόφασης με την

οποία συνδέεται στενά θα πρέπει να ακυρωθεί ή κατά πόσο οι προσφυγές έχουν καταστεί χωρίς αντικείμενο και ως τέτοιες πρέπει να απορριφθούν.

Σε σχέση με το ζήτημα της κατάργησης της δίκης λόγω έλλειψης αντικειμένου στα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου Επικρατείας 1929-1959 σελ. 275 αναφέρονται τα εξής:

«Συνήθεις περιπτώσεις καταργήσεως της δίκης είναι επί ανακλήσεως της προσβαλλόμενης πράξεως εφ' όσον αυτή δεν κατέλιπε διοικητικής φύσεως συνεπείας: 1265 (56), [πρβλ και 215 (29), 225 (59)], επί ακυρώσεως της προσβαλλομένης δι' ετέρας αποφάσεως του Σ.Ε.: 1328 (53), 2454 (53) και επί πλήρους ικανοποιήσεως της αξιώσεως του αιτούντος: 1158-66 (56), 1104 (56), επί ακυρώσεως της προσβαλλομένης πράξεως δι' ετέρας διοικητικής πράξεως: 24(56), επί ενσωματώσεως αυτής εις ετέραν μη συμπροσβαλλομένην: 648 (56)».

Ανάλογα επαναλαμβάνονται στη *Στράκκα Ατδ ν. Δημοκρατίας (1991) 3 ΑΑΔ 643*

στην οποία η Αναθέτουσα Αρχή μας παρέπεμψε και από την οποία το πιο κάτω απόσπασμα:

«Αποτελεί βασική αρχή του διοικητικού δικαίου ότι η δίκη καταργείται για διάφορους λόγους στους οποίους περιλαμβάνεται η έλλειψη αντικειμένου. Κατά κανόνα η προσφυγή δεν μπορεί να προωθηθεί και πρέπει να διαγραφεί αν μετά την καταχώριση και πριν την εκδίκαση της επισυμβούν γεγονότα που έχουν ως συνέπεια την εξαφάνιση του αντικειμένου της, όπως π.χ. η ρητή ανάκληση της προσβαλλόμενης πράξης στο σύνολό της, η σιωπηρά ανάκλησή της η οποία εξυπακούεται από νέα πράξη του ίδιου οργάνου που ρυθμίζει το ίδιο θέμα και η πλήρης ικανοποίηση της αξίωσης του αιτητή. Στις περιπτώσεις αυτές η δίκη καταργείται γιατί η συνέχισή της δεν εξυπηρετεί κανένα σκοπό».

Για το ζήτημα των συνεπειών ακύρωσης πράξης ή απόφασης της διοίκησης χρήσιμα και βοηθητικά είναι τα αναφερόμενα από την Κοντόγιωργα – Θεοχαροπούλου στη μελέτη «Αι συνέπειαι της Ακυρώσεως Διοικητικής Πράξεως έναντι της

Διοικήσεως» κατόπιν ασκήσεως αιτήσεως ακυρώσεως, ανατύπωση 1988 στις σελ. 124-155 τα οποία κατ' επανάληψη υιοθετήθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο¹².

Ειδικότερα στη σελ. 125 της εν λόγω μελέτης αναφέρεται ότι:

«Τοιουτοτρόπως, ο ακυρωτικός δικαστής απαγγέλλει πολλάκις την ακύρωσιν εκτελεστών διοικητικών πράξεων, χωρίς να ερευνήση ιδιαιτέρως την νομιμότητα τούτων, ως συνέπειαν προηγουμένης ακυρώσεως, εφ' όσον αι πράξεις αυταί ελήφθησαν με βάσιν την ακυρωθείσαν ή εξεδόθησαν κατά συνέπειαν της ακυρωθείσης.

Τούτο είναι λογικόν, δεδομένου ότι η ακυρωθείσα πράξις θεωρείται ως μηδέποτε υπάρξασα και κατ' ακολουθίαν, όλαι αι πράξεις αι οποίαι έχουν ως βάσιν την ακυρωθείσαν δέον να εξαφανισθούν. Ακριβώς δε εις το σημείον αυτό γεννάται η ανάλογος υποχρέωσις της Διοικήσεως, όπως εν συνεχεία μιας ακυρώσεως, ακυρώση ή ανακαλέση άλλας πράξεις πλην της ακυρωθείσης».

Επίσης στη σελ. 126 ότι:

«Επ' αυτού γίνεται αποδεκτόν ότι προκειμένου η ακύρωσις μιας διοικητικής πράξεως να επιφέρη την ακύρωσιν μιας άλλης ή άλλων διοικητικών πράξεων θα πρέπει: Αφ' ενός μεν, να υπάρχει προφανής και στενός σύνδεσμος δικαίου μεταξύ της ακυρωθείσης πράξεως και των επομένων αυτής, ήτοι να υπάρχει νομικός δεσμός όπως ακριβώς μεταξύ αιτίου και αποτελέσματος. Αφ' ετέρου δε, αι πράξεις αυταί να είναι μεταγενέστεραι ή τουλάχιστον σύγχρονοι της ακυρωθείσης.

Τα ως άνω κριτήρια επανειλημμένως εχρησιμοποιήθησαν και χρησιμοποιούνται υπό της νομολογίας του ΣτΕ προς ακύρωσιν των «πράξεων-συνέπεια», δια των εξής εκφράσεων:

-Εφ' όσον η πράξις η αποτελούσα «την προϋπόθεσιν» προς νόμιμον έκδοσιν της προσβαλλόμενης τοιαύτης ηκυρώθη, η τελευταία αυτή καθίσταται «άνευ ερείσματος» και είναι ακυρωτέα, ή ότι η Διοίκησις υποχρεούται ν' ανακαλέση και πάσαν πράξιν «τελούσαν εν στενώ συνδέσμω προς την ακυρωθείσαν», ή ότι «ακυρουμένης αποφάσεώς τινος, είναι συνακυρωτέα και η εις εκτέλεσιν αυτής εκδοθείσα».

Στην παρούσα περίπτωση όπως προκύπτει από τα γεγονότα τα οποία έχουμε παραθέσει πιο πάνω, η προσβαλλόμενη απόφαση, όπως άλλωστε και οι αποφάσεις της Αναθέτουσας Αρχής αντικείμενο των Προσφυγών 61/2015 και 64/2015 καθώς και των 58/2016 και 59/2016 προέκυψε ως συνέπεια της ακυρωθείσας με την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου απόφασης της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών στις Προσφυγές 26/2015 και 28/2015.

Δεν χωρεί αμφιβολία ότι μεταξύ της ακυρωθείσας και των επόμενων αυτής πράξεων υπάρχει όπως αναφέρει η Θεοχαροπούλου «νομικός δεσμός όπως ακριβώς μεταξύ αιτίου και αποτελέσματος».

Η ΑΑΠ η οποία ως ανώτερο διοικητικό όργανο, εξετάζει τη νομιμότητα απόφασης αναθέτουσας αρχής με σκοπό την κατάληξη της σύνθετης διοικητικής ενέργειας διαγωνισμού σύμφωνα με το άρθρο 25(2)¹³ του Ν. 104(Ι)/2010, **Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας ν. ΑΑΠ (2007) 3 ΑΑΔ σελ. 568**, έχει συγκεκριμένες εξουσίες. Λειτουργεί δηλαδή ως οιοное διοικητικό δικαστήριο.

Έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω θεωρούμε ότι η απόφαση της προσβαλλόμενης με τις υπό εξέταση προσφυγές εμπίπτει όχι στην ομάδα των προσφυγών που

¹³ (α) να επικυρώσει την πράξη ή απόφαση της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα· (β) να ακυρώσει την πράξη ή απόφαση της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα, αν αυτή παραβιάζει οποιαδήποτε διάταξη του ισχύοντος δικαίου· (γ) να ακυρώσει ή να διατάξει την τροποποίηση, οποιουδήποτε όρου, που περιέχεται στην προκήρυξη ή στα έγγραφα του διαγωνισμού ή σε οποιοδήποτε άλλο έγγραφο σχετικό με την διαδικασία του διαγωνισμού και αναφέρεται σε τεχνικές, οικονομικές και χρηματοοικονομικές προδιαγραφές πριν την υποβολή των αιτήσεων συμμετοχής ή των προσφορών, λόγω παραβίασεως οποιασδήποτε διάταξης του ισχύοντος δικαίου.

κατέστησαν χωρίς αντικείμενο αλλά στην ομάδα των αποφάσεων που χωρίς εξέταση της ουσίας θα πρέπει να ακυρωθεί αφού έχει καταστεί χωρίς έρεισμα.

Προτού ολοκληρώσουμε θεωρούμε ορθό να σημειώσουμε ότι συμφωνούμε απόλυτα με τη θέση όλων των μερών για ενεργό συμμόρφωση της ΑΑΠ με την ακυρωτική απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου από το στάδιο διαπίστωσης της πλημμελούς σύνθεσης της ίδιας της Αρχής, δηλαδή από το στάδιο εξέτασης και εκδίκασης των Προσφυγών 26/2015 και 28/2015. Τη θέση αυτή άλλωστε καθορίζει η νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου (βλ. *Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών και Podium Engineering Ltd, Αν. Έφεση 192/2010 ημερ. Απόφ. 26.1.2016*) από την οποία και δεσμευόμαστε. Καίτοι το ζήτημα της συμμόρφωσης με το ακυρωτικό αποτέλεσμα της προσφυγής δεν αφορά τις υπό εξέταση προσφυγές σημειώνουμε ότι το ζήτημα της επανεξέτασης των Προσφυγών 26/2015 και 28/2015 μας έχει απασχολήσει αφού ως θεματοφύλακες και εμείς της νομιμότητας δημοσίων διαγωνισμών έχουμε υποχρέωση συμμόρφωσης με δικαστικές αποφάσεις. Η μέχρι σήμερα απουσία καθορισμού ημερομηνιών επανεξέτασης τονίζουμε ότι δεν οφείλεται σε οποιοδήποτε άλλο λόγο αλλά στο γεγονός ότι εναντίον της απόφασής μας στην Προσφυγή 42/2014 ημερ. 9.1.2015 η οποία λήφθηκε με τη σύνθεση που κρίθηκε μη νόμιμη εκκρεμεί ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου η Προσφυγή αρ. 272/2015. Συνεπώς υπάρχει ο κίνδυνος, δεδομένου ότι και εκεί η σύνθεση της Αρχής ήταν η ίδια, η απόφασή μας σε περίπτωση επανεξέτασης των προσφυγών 26/2015 και 28/2015 να είναι πάλι εκτεθειμένη σε κίνδυνο ακύρωσης.

Για τους λόγους που έχουμε εξηγήσει η προσβαλλόμενη με τις Προσφυγές 58/2016 και 59/2016 απόφαση ακυρώνεται.

.....
Έφη Παπαδοπούλου
Πρόεδρος

.....
Σόλων Παπαθεοχάρους
Μέλος

.....
Δήμος Θωμά
Μέλος

Συμφωνώ με την απόφαση των συναδέλφων μου. Όμως, όσον αφορά το ζήτημα της επανεξέτασης των Προσφυγών 26/2015 και 28/2015, θα ήθελα να παρατηρήσω ότι πέραν του λόγου που έχει ήδη αναφερθεί (εκκρεμότητα της Προσφυγής 272/2015 ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου), η επανεξέταση δεν ενδείκνυται να γίνει ούτε ενόσω εκκρεμεί η Αναθεωρητική Έφεση 23/2017 που καταχωρήθηκε από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών κατά της πρωτόδικης ακυρωτικής απόφασης στην Προσφυγή 1573/2015.

.....
Γιώργος Αναστασίου
Μέλος